

ПАРАБОЛА

Парабола је геометријско мјесто тачака у равни са особином да је растојање од једне фиксне тачке F једнако растојању од једне фиксне праве d .

F – жижа или фокус; $F\left(\frac{p}{2}, 0\right)$;

d – директриса параболо;

x – оса – оса параболо;

O – тјеме параболо;

D – подножје нормале из жиже на директрису;

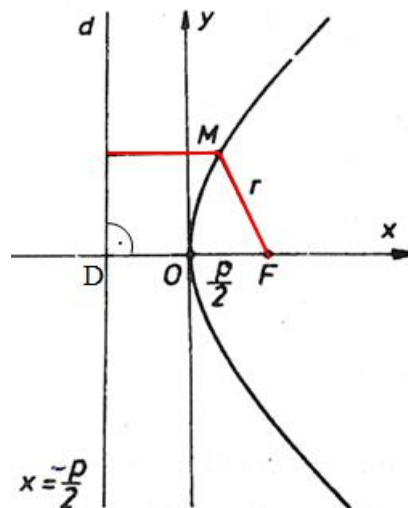
$D\left(-\frac{p}{2}, 0\right)$;

$DO = OF = \frac{p}{2}$;

$DF = p$.

За $p > 0$ једначина директрисе је $x = -\frac{p}{2}$.

Једначина параболо је: $y^2 = 2px$.

Примјер 1:

Скицирати параболу $y^2 = 4x$.

На основу једначине параболо

$$y^2 = 2px$$

закључујемо да је $p = 2$, јер је

$$y^2 = 2 \cdot 2 \cdot x.$$

Једначина директрисе d је:

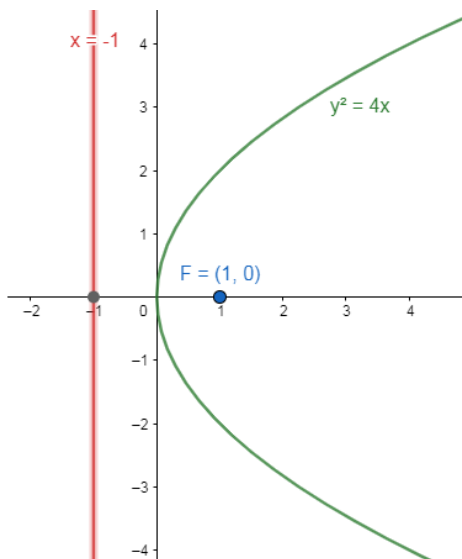
$$x = -\frac{p}{2}$$

$$x = -\frac{2}{2}$$

$$x = -1.$$

Координате жиже $F\left(\frac{p}{2}, 0\right)$ су:

$$F\left(\frac{2}{2}, 0\right), \text{ тј. } F(1, 0).$$

Задатак за самосталан рад:

Скицирати параболу $y^2 = 8x$, одредити једначину директрисе и координате жиже.

Напомена:

Непходно је да знате скицирати параболу са свим њеним дијеловима, као и да знате њену једначину. Тест је планиран 19. 4.

Материјал за вријеме трајања часова препишите, фотографишите и пошаљите на увид на вајбер приватно, како не бисмо оптерећивали заједничку групу.

Због праћења реализације наставе на даљину неопходно је да имам вашу повратну информацију (фотографију као доказ).

ПРИПРЕМА ЗА ТЕСТ

Тест на крају модула Аналитичка геометрија је планиран 19. 4.

На тесту ће се наћи 5 задатака.

Задаци ће се базирати на слjedeћим наставним јединицама:

1. **Растојање између двије тачке**
(Подсјетите се формуле);
2. **Разни облици једначине праве**
(Подсјетите се општег/експлицитног/сегментног облика једначине праве, као и једначина праве кроз једну и двије тачке);
3. **Превођење општег у експлицитни облик једначине праве;**
4. **Дефиниција кружнице/елипсе/хиперболе/параболе;**
5. **Одређивање једначине елипсе/хиперболе.**

Задатак3: Одреди коефицијент правца и одсјечак на y – оси праве $2x - y + 3 = 0$.

Права је дата у општем облику ($Ax + By + C = 0$). Да бисмо одредили њен коефицијент правца и одсјечак на y – оси, преводимо је у експлицитни облик ($y = kx + m$):

$$2x - y + 3 = 0 \quad / \quad \text{пребацујемо чланове } 2x \text{ и } 3 \text{ на десну страну, уз промијењен знак};$$

$$-y = -2x - 3 \quad / : (-1)$$

$y = 2x + 3$ је експлицитни облик једначине праве;

Коефицијент правца праве $2x - y + 3 = 0$ је $k = 2$, а одсјечак на y – оси је $m = 3$.

Задатак5: Саставити најједноставнију једначину елипсе, ако је познато да је мала полуоса 2, а растојање између жижа је 6.

Једначина елипсе је $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$. Непознате величине ћемо одредити кориштењем података датих задатком.

Мала полуоса је 2: $b = 2 \Rightarrow b^2 = 4$.

Растојање између жижа је 6: $2c = 6 \Leftrightarrow c = 3$.

Дужину велике полуосе ћемо одредити из формуле $b = +\sqrt{a^2 - c^2}$:

$$2 = +\sqrt{a^2 - 3^2} \quad / \quad \text{квадрирамо обје стране једнакости};$$

$$2^2 = a^2 - 3^2$$

$$4 = a^2 - 9$$

$$a^2 = 13.$$

Једначина тражене елипсе је $\frac{x^2}{13} + \frac{y^2}{4} = 1$.

Напомена:

Припремите се за тест који ће се радити у школи, ако се тренутне мјере промијене, а у супротном радићете онлајн и послати фотографије својих радова за вријеме трајања часова (15:05 – 15:50).